

Armonvälineet - Miten Pyhä Henki toimii Kristuksen Kirkossa?

1. Joh. 5

By Juha Muukkonen

2/5/2013

Raamatunkäännös: KR 1933/38 JÄSENNYS: 1. JUMALAN SANA JA MATERIA
KUULUVAT YHTEEN 2. SANA JA
HENKI KUULUVAT YHTEEN

3. HENKI JA VESI JA VERI KUULUVAT YHTEEN

4. JEESUS JA ARMONVÄLINEET KUULUVAT YHTEEN

1. JUMALAN SANA JA MATERIA KUULUVAT YHTEEN

Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

"Hän, Jeesus Kristus, on tullut veden ja veren kautta - ei ainoastaan veden, vaan veden ja veren. Ja Henki on todistaja, sillä Henki on totuus. 7. Todistajia on näin kolme: 8. Henki, vesi ja veri, ja nämä kolme todistavat yhtäpitävästi." (1. Joh. 5:6-8)

Tämä Johanneksen kirjeen kohta saattelee meidät armonvälineiden äärelle. Tässä puhutaan siitä, miten Herra Jeesus Kristus astui ensin julkiseen toimintaansa veden eli kasteen kautta. Sitten Hän toi meille täydellisen sovituksen syntisyyllisyydestä oman verensä kautta. Ihmiseksi syntyneen Jumalan pelastustyö tapahtui materiassa - ei jossain näkymättömissä pilvissä tai taivaan avaruuksissa. Armonvälineet ovat juuri tätä: Ne tuovat materian kautta Jumalan rakkauden, syntien anteeksiantamuksen ja iankaikkisen pelastuksen (eli Jeesuksen!) yksityisen ihmisen luo.

Tärkein ja perustavin armonväline, jolla Jeesus ratsastaa luoksemme, on Jumalan ilmoitettu profeetallinen ja apostolinen sana, Pyhä Raamat-tu. Muut armonvälineet perustuvat tähän Jumalan sanaan. Armonvälineet saavat voimansa Pyhän Hengen vaikutuksesta julkituodusta ja Raamattuun kirjoitetusta Jumalan sanasta.

Jumala on sitonut itsensä ilmoittamaansa sanaan. "Sinun sanasi on kokonansa totuus." (Ps. 119:160) Jumalan sana on myös luonut kaiken materian ja pitää sen yllä. (1. Moos. 1, Kol. 1:17, Hebr. 1:3) Sana on laajasti ymmärrettynä materiaa, sillä sana ei voi koskaan olla tyhjiössä, ilman sitovaa ainetta: ääntä, jossa se kuullaan tai kirjaa (tai muuta lukualustaa), josta se luetaan. Sanalla on aina oma muotonsa, josta se voidaan tunnistaa ja tarvittaessa ylöskirjoittaa sekä toistaa.

Armonvälineet ovat se kanava, jonka kautta pyhä, vanhurskas ja täydellinen kirkkauden Herra, iankaikkinen Jumala, kohtaa syntisen ja heikkoa lihaa olevan ihmisen. Jos Luojamme kohtaisi

Armonvälineet - Miten Pyhä Henki toimii Kristuksen Kirkossa?

1. Joh. 5

By Juha Muukkonen

2/5/2013

meidät suoraan, ilman välikappaleita, niin me syntiset ihmiset tuhoutuisimme siihen paikkaan. Me palaisimme tuhkaksi, niin kuin heinät ja oljet palavat poroksi hehkuvan tulenliekin edessä.

Siksi pyhän Jumalan on kätkevä ja rajoitettava itsensä materiaan, jotta me voisimme Hänet kohdata ja säilyä elossa. Tämä näkyy siinäkin, että Jumalan ilmestymisen yhteydessä puhutaan suojaavasta savusta tai kätkevästä pilvestä (esim. 2. Moos. 19:16, 40:34, 3. Moos. 16:2, 13). Myös kaikkein pyhin piti erottaa suojaavalla esiripulla pyhästä eli alueesta, jossa papit saivat päivittäin suorittaa palvelustaan. Kaikkein vahvimmin tämä tulee esiin siinä, että Jumala syntyi rajalliseksi ja äärelliseksi ihmiseksi, jotta me voisimme Hänet omalla tasollamme kohdata - ja ennen kaikkea, että Hän voisi tulla meidän puolestamme ympärileikatuksi lain täyttämiseen ja tulla meidän puolestamme kastetuksi kuolemaan.

Armonvälineitä - niitä kanavia, joiden kautta me voimme kohdata elävän, pyhän ja synnit anteeksiantavan Jumalan - ovat Jumalan Sana ja erityisesti sanan varassa lepäävät Pyhä Kaste ja Herran Pyhä Ehtoollinen. Kastetta ja ehtoollista kutsutaan luterilaisessa kirkossa myös sakramenteiksi. Sakramentti-sana on teologinen käsite, jossa yhdistyy kaksi asiaa: 1) Herramme Jeesus Kristus on sen nimenomaan asettanut ja käskenyt ja 2) tuohon asetussanaan yhdistyy näkyvä aine eli materia. Kasteessa ja ehtoollisessa nämä ehdot täyttyvät.

Rippi eli synnintunnustus ja -päästö on eräänlainen "puolisakramentti", koska se on Herramme nimenomaisesti käskemä, mutta siihen ei kuitenkaan liity mitään näkyvää ainetta, materiaa. Armonväline se yksiselitteisesti kuitenkin on. Myöskään sairaan voitelemista öljyllä (Jaak. 5:14-15) ei kutsuta kirkos-samme sakramentiksi. Herramme Jeesus Kristus ei itse asettanut ja käskenyt öljyllä voitelemista, vaikka siinä näkyvä aine onkin.

Jeesus on asettanut aistein kosketettavat, tunnettavat, hais-tettavat, maistettavat ja kuultavat armonvälineet ja sakramentit myös siksi, jotta meillä olisi jotakin, mistä tarttua kiinni epäilysten ja kiusausten kohdatessa. Jumalan valtakunta kulkee pitkin maanpintaa, lihaa olevien ihmisten keskellä, ei jossakin kaukana sfääreissä, filosofioissa, aatteissa ja ideoissa. Jumalan valtakunta on armonvälineiden kautta kouriintuntuvasti läsnä tässä ja nyt.

Jeesus otti lapset syliinsä, ihokosketukseen, ja siunasi heitä (Mark. 10:16). Samoin kasteessa Herra ottaa meidät syliinsä 'ihokosketuksen' kautta; ei ainoastaan sanojen, vaan myös aineen kautta. Herramme antoi ruumiinsa ristille naulittavaksi ja verensä maahan asti vuotamaan. Ehtoollisessa Jeesus tulee tunnettavasti, maistettavasti, haistettavasti, nähtävästi ja kuultavasti meidän kuolevaisen ruumiimme sisään elämäksi ja autuudeksi.

Sana liittyy ja yhdistyy aineeseen eli materiaan; Jeesus itse, Jumalan Sana, tuli lihaksi, materiaksi (Joh. 1:14). Kysymyksessä on ihmisen ymmärryksen kannalta paradoksi,

Armonvälineet - Miten Pyhä Henki toimii Kristuksen Kirkossa?

1. Joh. 5

By Juha Muukkonen

2/5/2013

mahdottomuus ja järjettö-myys: Jumalan ääretön Henki ja Sana mahtuvat äärelliseen! Jeesuksen täyttää jumaluutta ja ihmisyyttä ei voikaan ihmisen järki ja ymmärrys ottaa vastaan, sen voi vain uskoa Raamatun sanan äärellä Pyhän Hengen vaikutuksesta. Niin ei myöskään Herramme asettamia armonvälineitä voi ymmärtää ja järkeillä - ne voi vain Jumalan sanan perusteella uskoa, ottaa vastaan ja omistaa itselleen iankaikkiseksi autuudeksi. Jeesus itse tulee armonvälineidensä kautta meidän luoksemme ja meihin.

Vaikka ihmiseksi maan päälle syntynyt Jeesus Kristus oli Jumalana läsnä kaikkialla, niin Hänet saatettiin kuitenkin kohdata vain ja ainoastaan yhdessä, rajoitetussa paikassa: siellä missä Hän ruumiillisesti oli. Jeesus oli lihaksi tullut Jumalan Sana, ei joku taivaan avaruuksissa ja siellä täällä tyhjän keskellä esiin putkahteleva idea ja ajatus.

Myös taivaaseen noussut korotettu Herra Jeesus, syntien anteeksiantamus ja Jumalan rakkaus, voidaan kohdata siellä, missä on materiaan sitoutuva, kuuluva, näkyvä ja aistittavissa oleva Jumalan sana. Meillä ei ole mitään idean, ajatuksen tason Jumalaa, vaan historiassa, lihassa elävän ihmisen ja materian kautta toimiva Herra. Jumala on sitonut pelastavan työnsä ja Pyhän Henkensä toimimisen lausuttavaan, kuultavaan, luettavaan ja aineeseen sitoutuvaan Sanaan.

2. SANA JA HENKI KUULUVAT YHTEEN

Pyhä Henki ei ole kohdattavissa Jumalan sanan ulkopuolella tai irrallaan siitä. Jeesus sanoo: "Ne sanat, jotka Minä olen teille puhunut, ovat Henki ja ovat elämä." (Joh. 6:63) Apostoli Pietari kirjoittaa: "... te, jotka olette uudestisyntyneet, ette katoavasta, vaan katoamattomasta siemenestä, Jumalan elävän ja pysyvän sanan kautta." (1. Piet. 1:23) "Usko tulee siis kuulemisesta, mutta kuuleminen Kristuksen sanan kautta." (Room. 10:17)

Luther opettaa: "Näissä suullista, ulkonaista sanaa koskevissa opinkohdissa on lujasti pidettävä kiinni siitä, että Jumala ei anna Henkeänsä tai armoansa kenellekään muuten kuin edeltävän sanan välityksellä ja myötä. Siten suojaudumme hurmahengiltä, jotka kerskuvat saaneensa Hengen ilman sanaa ja ennen sanaa ja jotka siksi mielensä mukaan arvostelevat, tulkitsevat ja venyttävät Raamattua ja suullista sanaa.

Niin teki Müntzer, ja niin tekevät yhä tänä päivänä monet, jotka tahtovat tehdä tarkan eron hengen ja kirjaimen välillä, mutta eivät tiedä mitä puhuvat tai opettavat. Paaviuskin on näet pelkkää hurmahenkisyyttä, paavi kun kerskuu, että "kaikki lait ovat hänen sydämensä lippaassa" ja että kaikki mitä hän kirkossaan päättää ja käskee on oleva henkeä ja oikeutta, vaikka se menee ohi Raamatun ja suullisen sanan ja on ristiriidassa sen kanssa. Tässä kaikessa vaikuttaa se vanha Perkele, se vanha käärme, joka teki jo Aadamista ja Eevastakin hurmahenkiä, kun johdatti heidät Jumalan ulkonaisesta sanasta hurmahenkisyyteen ja omiin

mielipiteisiin”

”Jumala ei tahdo olla tekemisissä ihmisten kanssa millään muulla tavalla kuin sanan ja sakramenttien välityksellä. Kaikki se, mitä ilman sanaa ja sakramenteja Henkenä ylistetään, on itse Perkeleestä.” (Schmalkaldenin opinkohdat, Kolmas osa, kohta 8. Rippi)

3. HENKI JA VESI JA VERI KUULUVAT YHTEEN

”Hän on se, joka on tullut veden ja veren kautta, Jeesus Kristus, ei ainoastaan vedessä, vaan vedessä ja veressä; ja Henki on se, joka todistaa, sillä Henki on totuus. 7. Sillä kolme on, jotka todistavat: 8. Henki ja vesi ja veri, ja ne kolme pitävät yhtä.” (1. Joh. 5:6-8)

Me emme saa erottaa toisistaan Henkeä ja vettä ja verta - samoin kuin emme saa erottaa toisistaan Isää ja Poikaa ja Pyhää Henkeä, Kristuksen täyttä jumaluutta ja tosi ihmisyyttä. Vesi ja veri tarkoittavat kastetta ja ehtoollista. Kastetta ja Pyhää Henkeä ei saa erottaa toisistaan, samoin kuin ei saa erottaa toisistaan myöskään Herran pöydän tarjoamaa Kristuksen ruumista ja verta Pyhästä Hengestä. Nämä kolme: Henki ja kaste ja ehtoollinen kuuluvat yhteen, ne tuovat Kristuksen ja syntien anteeksiantamuksen luoksemme.

”Ja heidän syödessään Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi opetuslapsillensa ja sanoi: ”Ottakaa ja syökää; tämä on minun ruumiini”. 27. Ja hän otti maljan, kiitti ja antoi heille ja sanoi: ”Juokaa tästä kaikki; 28. sillä tämä on minun vereni, liiton veri, joka monen edestä vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.” (Matt. 26:26-27) ”Totisesti, totisesti minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan.” (Joh. 3:5)

Kuolemattoman sielun iankaikkinen pelastus ja Jeesuksen opetuslapseksi tuleminen tapahtuu uskon ja kasteen kautta (Mark. 16:16) eli kasteen ja Jumalan sanan opetuksen kautta (Matt. 28:19-20). Pelastus tulee ihmiselle materian kautta: Jumalan kuultavan tai luettavan sanan ja Herramme asettaman Pyhän Kasteen kautta. ”... kun valmistettiin arkkiä, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. 21. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta - Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta.” (1. Piet. 3:20-21)

Johannes Kastajan kaste oli vesikaste parannukseen, mutta Jeesuksen asettama kristillinen kaste on Pyhällä Hengellä kastamista (Mark. 1:8). Vettä ja verta ei myöskään saa erottaa toisistaan, ne virtaavat samasta Herrasta (Joh. 19:34). Kastevesi on Herramme veri, jossa meidät pestään puhtaiksi synnin syyllisyydestä (Room. 6:3-4, Ilm. 7:14) - eli saamme siksi omistaa armahdettuina syntisinä hyvän omantunnon. Lihan saasta jää meihin elämään hamaan

Armonvälineet - Miten Pyhä Henki toimii Kristuksen Kirkossa?

1. Joh. 5

By Juha Muukkonen

2/5/2013

ruumiin kuolemaan asti. Siksi myös jokaisessa Jeesuksen uskovassa on jatkuvasti käynnissä uudestisyntyneen hengen ja vanhan lihan välinen sisällissota.

Jeesus pysyy siinä ihmisessä, joka syö Hänen lihansa ja juo Hänen verensä. ”Niin Jeesus sanoi heille: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: ellette syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertansa, ei teillä ole elämää itsessänne. 54. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, sillä on iankaikkinen elämä, ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä. 55. Sillä minun lihani on totinen ruoka, ja minun vereni on totinen juoma. 56. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, se pysyy minussa, ja minä hänessä. 57. Niinkuin Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja minä elän Isän kautta, niin myös se, joka minua syö, elää minun kauttani.” (Joh. 6:53-56)

4. JEEBUS JA ARMONVÄLINEET KUULUVAT YHTEEN

Oikea opetus armonvälineistä kuuluu yhteen sen kanssa, että tunnustamme ja uskomme Jeesuksen tosi jumaluuden ja täyden ihmisyyden - samoin kuin uskomme, opetamme ja tunnustamme, että Pyhä Raamattu on Pyhän Hengen vaikutuksesta syntynyt ja se opettaa meille virheettömästi Jeesusta ja Hänessä valmistettua pelastusta. Jumalan Sana on Jumalan sana.

Henki tuli materiaksi, Sana tuli lihaksi - Jumala sikisi Pyhästä Hengestä Marian kohtuun. Jeesus tuli Messiaan tehtävään veden (oman kasteensa) ja veren (oman ristinsä) kautta. Pyhä Henki kirkastaa ja tekee meille eläväksi Jeesuksen täydellisen elämän ja sovittavan uhrin. Samoin tulee meistä kristittyjä ja Jeesuksen omia sekä Hänen seuraajiaan, kun me Jumalan sanan kuultuamme tulemme sen mukaisesti kastetuksi uudestisyntymiseen (Tiit. 3:5), Jeesuksen ristiin ja ylösnousemukseen. Tätä Pyhän Kasteen mukaista uskoa syntien anteeksiantamukseen ja iankaikkiseen elämään Herra pitää yllä saarnauttamansa sanan kautta. Erityisesti Herra hoitaa taivastiellä meitä ehtoollispöydässä, jossa saamme syödä ja juoda Hänen ristinpuulla uhriksi annetun ruumiinsa ja verensä.

Tänäänkin saat kuulla Herramme asettaman synninpäästön kautta varman ja toden sanan: Ystäväni, sinä joka tunnustat Jumalan lain edessä syntisi ja syyllisyytesi, saat myös varmasti uskoa todeksi armon. Herramme Jeesuksen Kristuksen rakkaassa nimessä ja aina maahan asti vuotaneessa kalliissa sovituseressä saat syntisi anteeksi. Tämä on varmasti totta. Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Aamen.